

Projekt

z dnia 25 marca 2016 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA
RADY GMINY POCZESNA**

z dnia 2016 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015r., poz. 1286 z późn. zm.)

Rada Gminy w Poczesnej uchwała:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Poczesna na 2016 rok w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Poczesna oraz Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 roku.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2016R
w Gminie Poczesna**

I. Wstęp

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa na podstawie Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2015r., poz. 1286 z późn. zm.).

Większość zadań i kompetencji w rozwiązywaniu problemów alkoholowych jest zlokalizowana na poziomie samorządu gminy, który na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ma uprawnienia do rozwiązywania problemów alkoholowych w społeczności lokalnej. Gmina na podstawie niniejszego programu będzie podejmować środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do społeczności lokalnej, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu.

II. Cele programu:

Celem programu jest stworzenie spójnego systemu działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez:

1. zaplanowanie możliwie skutecznych działań zapobiegających powstawaniu problemów alkoholowych,
2. prowadzenie systematycznych działań prowadzących do zmniejszenia rozmiarów aktualnie występujących uzależnień,
3. ciągłego zwiększania zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami, w tym problemem przemocy,
4. promowanie wśród mieszkańców gminy idei trzeźwości,
5. prowadzenie profilaktyki i edukacji wśród mieszkańców szczególnie dzieci i młodzieży.

III. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W realizacji programu uczestniczą także: Gminne Centrum Kultury, Informacji i Rekreacji, dyrektorzy szkół podstawowych i gimnazjów. Realizatorzy programu współpracują z: Komisariatem Policji, Sądem, Gminną Biblioteką Publiczną oraz innymi podmiotami, którym zlecane są zadania wynikające z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminna Komisja działa w oparciu o zarządzenia Wójta Gminy w Poczesnej nr URO.0050.321.2014.JO z dnia 29 grudnia 2014r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. W budżecie Gminy wydzielone są w rozdziale 85154 środki finansowe na realizację gminnego programu pochodzące z opłat uzyskanych w ciągu roku za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Na realizację zadań ujętych w programie zaplanowano na 2016 r kwotę . 380.000,00 złotych.

V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługują następujące wynagrodzenia

1. Wynagrodzenie za udział w każdym posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 5 % minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów na 2016r.
2. Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 25 % minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów na 2016r.
3. Sekretarz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 20 % minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów na 2016r.
4. Wynagrodzenie za przeprowadzenie wywiadu środowiskowego wynosi 4%, a wywiadu sprawdzającego 3 % minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów na 2016r.
5. Wynagrodzenie za przeprowadzenie kontroli minimum 3 punktów sprzedaży alkoholu w jednym dniu wynosi 5 % minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego rozporządzeniem Rady Ministrów na 2016r.
6. Wydatki z tytułu diet oraz zwrot kosztów przejazdu, noclegów oraz szkoleń członków komisji.

VI. Diagnoza stanu problemów alkoholowych i zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej.

1. Charakterystyka gminy.

Gmina Poczesna jest gminą przemysłowo - rolniczą, gdzie dział rolnictwa przybrał praktycznie charakter marginalny w kwestii ilości osób, dla których działalność ta stanowi podstawowe źródło egzystencji.

Ogólna liczba mieszkańców gminy na koniec 2015r. wyniosła 12 727 osób, w tym 6 590 kobiet i 6 137 mężczyzn.

Administracyjnie obszar gminy tworzy 15 sołectw i jedno osiedle.

Na obszarze tym działają placówki oświatowo-wychowawcze w postaci:

3 szkoły, 2 Zespoły Szkół, Zespół Szkolno- Przedszkolny, 4 przedszkola, Gminne Centrum Kultury, Informacji i Rekreacji (świetlice w Poczesnej, Brzezinach Nowych, Hucie Starej B, Słowiku, Bargłach, Mazurach, Nieradzie i we Wrzosowej), Biblioteka Gminna w Poczesnej oraz jej trzy filie: w Nieradzie, Hucie Starej B i we Wrzosowej.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców i porządkiem publicznym czuwa Komisariat Policji z siedzibą w Poczesnej, który zakresem działania obejmuje również teren gmin sąsiednich.

Sześć klubów prowadzi działalność sportową, a 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych czuwa nad bezpieczeństwem przeciwpożarowym.

Ewidencja gminy obejmuje 940 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

W liczbie tej 51 podmiotów gospodarczych prowadzi sprzedaż napojów alkoholowych – 14 z nich to punkty gastronomiczne, zaś 37 to punkty sprzedaży detalicznej (stan na dzień 07.03.2016r.).

Lp.	Miejscowość	Ogółem	Punkty sprzedaży detalicznej				Punkty sprzedaży gastronomicznej			
			ogółem	do 4,5%	od 4,5% do 18%	powyżej 18%	ogółem	do 4,5%	od 4,5% do 18%	powyżej 18%
	OGÓLEM	51	37	37	33	34	14	14	4	5
1.	Bargły	1	1	1	1	1	-	-	-	-
2.	Brzeziny Nowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Brzeziny Kolonia	2	2	2	2	2	-	-	-	-
4.	Huta Stara A	1	1	1	1	1	-	-	-	-
5.	Huta Stara B	4	4	4	3	3	-	-	-	-
6.	Nowa Wieś	5	2	2	1	1	3	3	1	1
7.	Nierada	7	5	5	5	5	2	2	-	-
8.	Michałów	1	1	1	-	-	-	-	-	-
9.	Kolonia Poczesna	7	3	3	3	3	4	4	3	3
10.	Poczesna	5	4	4	4	4	1	1	-	-
11.	Korwinów	2	2	2	2	2	-	-	-	-
12.	Zawodzie	2	2	2	2	2	1	1	-	1
13.	Słowik	3	2	2	2	2	1	1	-	-
14.	Mazury	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.	Wrzosowa	8	7	7	6	5	1	1	-	-
16.	Kolonia Borek	3	2	2	2	3	1	1	-	1

Odnosząc te liczby do ogólnej liczby mieszkańców gminy widać, że na każdy punkt sprzedaży przypada średnio 249 osób.

Rozgraniczając rodzaje alkoholi dostępnych w tych punktach widzimy, że wydane zezwolenia na sprzedaż obejmują:

- do 4,5% - 51 punkty sprzedaży
- 4,5% do 18% - 37 punkty sprzedaży
- powyżej 18% - 39 punkty sprzedaży

2. Analiza problemu

Odnosząc przedstawione dane liczbowe do stanu z poprzedniego roku widzimy, że spadek o osiem punktów sprzedaży alkoholu, przy jednoczesnym wzroście liczby mieszkańców znacznie polepszyło statystykę.

Pozytywnym elementem jest także struktura sprzedaży, bowiem nastąpił niewielki spadek wielkości spożycia alkoholi wysokoprocentowych z jednoczesnym wzrostem spożycia piwa. Statystyka ta wydaje się jednak mieć ambiwalentny wydźwięk, gdy spojrzymy na to zagadnienie ze strony socjologicznej.

Daje się bowiem niestety zaobserwować, że po niskoprocentowe alkohole sięgają osoby bardzo młode. To one określają wspomniany wzrost sprzedaży napojów niskoprocentowych (piwo, wino).

Zmniejszenie poziomu ewidencjonowanej sprzedaży alkoholi wysokoprocentowych wynika prawdopodobnie ze zmniejszenia liczby koncesjonowanych punktów handlowych. Jednak każdy rynek nie znosi próżni i w to miejsce pojawiły się punkty, gdzie nielegalnie alkohol jest sprzedawany. Zatem statu quo, w zakresie średniego spożycia na mieszkańca gminy, został zachowany na podobnym poziomie. Dostępność praktycznie nie uległa zmianie. Dlatego też nie dziwi utrzymująca się na niezmiennym poziomie liczba przyznanych środków w ramach działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ponieważ głównie jako przyczynę ubiegania się i przyznania pomocy, podawano alkoholizm.

3. Skuteczność działań profilaktycznych.

Lokalne działania profilaktyczne, które podejmowane są poprzez wszystkie odpowiedzialne podmioty powołane przepisami Ustawy z dnia 26 października 1982 r. nie odbiegają, w zakresie form i metod, od działań ogólnokrajowych.

Obserwuje się dużą świadomość społeczną w zakresie wiedzy o instytucjach i organizacjach powołanych do pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z prokuraturą, policją oraz służbą zdrowia i szkołami przebiega w sposób całkowicie pozytywny. Nie mniej jednak niektóre konstrukcje prawne obowiązujących przepisów determinują końcowy efekt tych wspólnych działań. Dotyczy to w szczególności zbyt małej możliwości regresywnego charakteru działań wobec osób objętych leczeniem przeciwalkoholowym.

Dlatego też zachowując dotychczasową konieczną działalność terapeutyczną należy zwielokrotnić wszelkie formy działań o charakterze profilaktycznym. Profilaktyka ograniczy konieczność stosowania kosztownej terapii – często nieefektywnej, a przede wszystkim zminimalizuje koszty społeczne.

Poza tym działania profilaktyczne, najbardziej intensywne wśród dzieci i młodzieży, pozwolą zahamować obserwowany już wzrost spożycia alkoholu w tym młodych grupach wiekowych.

Jest to zjawisko bardzo niebezpieczne, bo ma charakter postępujący. Obniża się wiek osób, u których pojawia się problem uzależnień.

VII Harmonogram realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2016r.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Lp.	Formy realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowy koszt
1	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego mającego na celu udzielanie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz ofiarom przemocy w rodzinie (prawnik, terapeuta).	Przewodniczący Komisji	raz w tygodniu 3 godziny	7.500,00 zł.
2	Odbywanie posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Przewodniczący Komisji	w miarę potrzeb	15.000,00 zł.
3	Prenumerata i zakup dla szkół, bibliotek, ośrodków zdrowia, GOPS, kaset, broszur, ulotek plakatów, książek dotyczących przemocy, alkoholizmu.	Przewodniczący Komisji Dyrektor GBP	wg potrzeb	1.000,00 zł.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Lp.	Formy realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowy koszt
1	Rozeznanie potrzeb w zakresie pomocy rodzinom uzależnionym od alkoholu.	GOPS, Dyrektorzy szkół, pedagogzy szkolni	na bieżąco	-
2	Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:			-
a	przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu,	Przewodniczący Komisji, Sekretarz komisji	na bieżąco	-

b	wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie,	Sekretarz komisji	7 dni po zgłoszeniu	-
c	kierowanie na badania przez biegłych osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,	Przewodniczący Komisji	na bieżąco	8.000,00 zł.
d	przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,	Pracownik socjalny	wg potrzeb	3.000,00 zł.
e	przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,	Sekretarz komisji	wg potrzeb	-
f	złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu.	Sekretarz komisji	wg potrzeb	-
3	Pomoc dorosłym członkom rodzin z problemem alkoholowym:			
a	pokrycie kosztów dojazdu dla osób uzależnionych i członków ich rodzin na terapie zajęciowe indywidualne i grupowe,	Przewodniczący Komisji	wg zgłoszeń	500,00 zł.
4	Pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w:			
a	świetlicach środowiskowych w Bargłach, Brzezinach Nowych, Słowiku,	Dyrektor GCKI i R	cały rok	70.000,00 zł.
b	świetlicach wiejskich,	Wójt Gminy		1.500,00 zł.
c	dostarczanie pomocy żywnościowej dla najuboższych w tym dotkniętych problemami alkoholowymi,	Kierownik GOPS		15.000,00 zł.

d	dofinansowanie wyjazdów dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym min. na obozy, kolonie, zielone szkoły w czasie których realizowane są programy profilaktyczne i socjoterapeutyczne.	Kierownik GOPS Dyrektorzy szkół	Okres ferii zimowych i wakacji	15.000,00 zł.
5	Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie:			
a	współpraca z Policją w zakresie wdrażania „Niebieskich Kart” do praktyki,	Przewodniczący Komisji	cały rok	-
b	wdrażanie „Niebieskich Kart” przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Przewodniczący Komisji	cały rok	-
c	wdrażanie „Niebieskich Kart” przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Kierownik GOPS	cały rok	-
d	szkolenia w zakresie wdrażania nowych procedur interwencji wobec przemocy domowej,	Przewodniczący Komisji	wg potrzeb i zgłoszeń	6.000,00 zł.
e	współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości,	Przewodniczący Komisji	na bieżąco	-

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Lp.	Formy realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowy koszt
1	Zapobieganie powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu – przeszkolenie lekarzy, stworzenie podręcznej biblioteczki dotyczącej wiedzy o problemach alkoholowych i materiałów dla pacjentów.	Dyrektor GZOZ	cały rok	500,00 zł.
2	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży:			

a	dofinansowanie szkoleń nauczycieli koordynatorów szkolnych programów profilaktycznych, wychowawców, pedagogów szkolnych, nauczycieli wychowania fizycznego,	Przewodniczący Komisji Dyrektorzy szkół	wg potrzeb	1.000,00 zł.
b	dofinansowanie szkolnych programów profilaktycznych w szkołach z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi obejmujących uczniów i rodziców,	Dyrektorzy szkół	cały rok	1.000,00 zł.
c	organizowanie różnego rodzaju imprez dla dzieci i młodzieży mających na celu promocje zdrowego stylu życia trzeźwości i abstynencji w tym imprez sportowych,	Przewodniczący Komisji Dyrektorzy szkół Kierownik GOPS	cały rok	4.000,00 zł.
d	zorganizowanie spotkań autorskich, konkursów czytelniczych i literackich związanych z problemami narkomani, alkoholizmu,	Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej	cały rok	1.000,00 zł.
e	organizacja szkolenia dla osób prowadzących działalność gospodarczą w zakresie handlu alkoholem dotyczącego przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,	Przewodniczący Komisji Komendant Komisarjatu Policji	cały rok	2.000,00 zł.
3	Propagowanie i współorganizowanie imprez mających na celu promocje zdrowego stylu życia i racjonalnego spędzania wolnego czasu bez alkoholu– festyny, pikniki, konkursy, zawody sportowe.	Przewodniczący Komisji	cały rok	60.000,00 zł.
4	Współdział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki.	Przewodniczący Komisji	cały rok	2.500,00 zł.
5	Przeprowadzenie sondażu diagnostycznego wśród uczniów kl. IV –VI i uczniów gimnazjów na temat spożywania alkoholu, środków uzależniających i odurzających(technika – ankieta).	Przewodniczący Komisji Dyrektorzy szkół	II semestr roku szkolnego	-

6	Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych.	Przewodnicząca komisji Kierownik GOPS	wg potrzeb	4.000,00 zł.
---	---	--	------------	--------------

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Lp.	Formy realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowy koszt
1	Utrzymywanie stałego kontaktu z policją w celu zwalczania bieżących zagrożeń wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości.	Przewodniczący Komisji Komendant Komisarjatu Policji	wg potrzeb	-
2	Dostarczanie do szkół, ośrodków zdrowia, bibliotek, świetlic, punktu konsultacyjnego, GOPS materiałów związanych z nadużywaniem używek.	Przewodniczący Komisji	wg potrzeb	500,00 zł.
3	Dofinansowanie realizacji programu terapeutycznego Schroniska dla bezdomnych.	Przewodniczący Komisji Kierownik GOPS	wg potrzeb	60.000,00 zł.
4	Dofinansowanie podejmowanych przez instytucje działań związanych z profilaktyką alkoholową, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, propagowania trzeźwego stylu życia:			
a	dofinansowanie GCKI i R na przygotowanie zaplecza do organizacji wolnego czasu.	Przewodniczący Komisji Dyrektor GCKI i R	cały rok	15.000,00 zł.
b	uruchomienie i modernizacja świetlic środowiskowych w celu stworzenia warunków do racjonalnego zagospodarowania wolnego czasu,	Wójt Gminy	2016r.	10.000,00 zł.
c	dofinansowanie leczenia chorób spowodowanych uzależnieniem od alkoholu,	Przewodniczący Komisji	cały rok	4.000,00 zł.

d	doposażenie i modernizacja boisk sportowych, placów zabaw.	Przewodniczący Komisji	2016r.	20.000,00 zł.
5	Zakup sprzętu i urządzeń sportowych dla młodzieży.	Wójt Gminy	wg potrzeb	10.000,00 zł.
6	Dofinansowanie Zespołu Szkół nr 2 w Częstochowie.	Dyrektor szkoły	2016r.	2.200,00 zł.
7	Inne zadania.	Wójt Gminy	2016r.	39.800 zł.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ (reklama i promocja napojów alkoholowych) art. 15 ustawy(m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Lp.	Formy realizacji	Odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowy koszt
1	Powołanie zespołu do przeprowadzania kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości w tym zasad i warunków korzystania z zezwolenia	Przewodniczący Komisji	2016r.	-